

Hogyan talált otthonra Kanadában a kelet-európai hidegháborús fasiszmus?

A kanadai kormány évtizedek óta támogat kelet-európai emigráns szervezeteket, amelyeknek köztisztviselőként álló alapítói, vezetői és háborús hősei között akadnak Waffen-SS-hadosztályok és más fasiszta katonai alakulatok egykori tagjai, a holokauszt és más etnikai tisztogatások elkövetői, náci bábregsimék egykori tisztviselői és apológétáik, a háború utáni CIA-propaganda terjesztői, hidegháborús terrorcsoportok, mint az Egyesült Államok által felfegyverzett nicaraguai kontrák és az afgán mudzsahedek támogatói, valamint más, erősen antikommunista „szabadságharcosok” és ideológusai.

Az elmúlt néhány évben az ilyen etnonacionalista szervezetek közül a legbefolyásosabb – amely a jobboldali ukrán diaszpórát képviseli – több millió dollárnyi kormányzati támogatást és pályázatot nyert el. A kanadai kormány több évtizeden keresztül finanszírozta a legjelentősebb csoportok napi működését: irodáikat, tanácsstermeiket, rendezvényeiket és kiadványaikat, segítve őket abban, hogy tovább népszerűsíthessék háborús bűnös fasiszta hőseiket.¹

A hidegháború során a kanadai jobboldali emigráns csoportok – csehek, észtek, lettek, litvánok, lengyelek, szlovákok és ukránok – lelkes támogatói voltak a kanadai kormány USA és NATO mellett elkötelezett politikájának, ők voltak azok, akik Kanada erőszakpárti külpolitikáját mindvégig támogatták.

A kormány által hosszú ideje kisebbségük hivatalos képviselőiként elismert emigráns szervezetekként folytatják tevékenységüket – propagandát terjesztenek, ami kifehéríti sötét történelmüket, amely pedig közszégyen tárgya lenne maguk és kormányzati szövetségeseik számára, ha a tömegmédiá egyszer kiteretné. Azonban a polgári sajtó maga is bűnrészes volt éppen annak a propagandának a fenntartásában, amely még leleplezésre vár.

Kanada etnonacionalista szervezetei továbbra is a saját politikai programjukat forszírozzák azzal, hogy kezdeményeznek és támogat-

nak jobboldali kormányzati intézkedéseket, amik közös céljaikhoz illeszkednek. A kormányzati érdekeket azzal is szolgálják, hogy saját kisebbségi közösségeiből (és általában is) mozgósítják a választókat – mainstream politikusok és pártjaik mellett vagy vállalatbarát ügyekben.

Fény derül Kanada kelet-európai hidegháborús emigránsainak fasiszta gyökereire

A második világháború előtt és alatt a kanadai kormány következetesen elutasította a fasiszták üldözése elől kétségbeesetten menekülő zsidók és baloldaliak beengedését az országba. A kanadai kormányok később is, a 40-es évek végén és a korai 50-es években fenntartották a zsidó, kommunista és más nemkívánatos személyek bevándorlásának korlátozását. Ugyanakkor, erős kontraszt, e liberális kormányok lelkesen támogatták közel 160 000, többségében szovjetellenes kelet-európai menekült befogadását. Habár a legtöbb bevándorló vagy kollaborált a nációkkal és kelet-európai szövetségeseikkel, vagy legalábbis osztotta ezek szélsőséges antikommunista/antiszemita nézeteit, a kormányzat és a tömegmédiá ideális kanadaiaknak tartotta őket.

Ezek a bevándorlók olyan területekről érkeztek, ahol egykor lelkesen, felszabadítóként üdvözölték a náci megszállókat a 1941. júniusi Barbarossa-hadművelet során, a Szovjetunió lerohanásakor. Németország hadjárata végül 27 millió szovjet állampolgár életét követelte. Kanada új kelet-európai bevándorlói közül sokan aktívan támogatták a náci ügyet, szövetséget kötve a közös ellenség, a „moszkovita” „judeo-bolsevik” ördög ellen. Később, amikor Kanada katonai szövetségese – a szovjet Vörös Hadsereg – sikeresen visszaverte a Weermacht megszállóit, s utóbb egészen Berlinig űzte őket, több százezer kelet-európai döntött úgy, hogy elhagyja szülőhazáját és biztonságos menedéket keres a náci Németországban.

Ők voltak azok, akiket később Kanada hidegháborús (liberális) kormányai befogadtak. Több ezren közülük a balti és ukrán Waffen-SS-osztagok veteránjai, vagy Kelet-Európa titkos gerillaseregeinek harcosai voltak. Ez utóbbiak fasiszta milíciák voltak, amelyeket 1943 novemberében náci támogatással egyesített Sztepan Bandera, az Ukrán Nacionalisták Szervezete (OUN-B) zászlaja alatt. Az antiszemita és antikommunista haderőkből álló szövetség a Leigázott

Népek Tanácsának nevezte magát. 1946-ban – amerikai és brit titkosszolgálati támogatással – ez az Ukrán Nacionalisták Szervezete által vezetett hálózat Antibolsevista Nemzetek Tömbje néven működött tovább.

A következő fél évszázad során az Antibolsevista Nemzetek Tömbje a legbefolyásosabb szovjetellenes csoport maradt, amelyet korábbi náci kollaboránsok vezettek. Miközben nyíltan kampányolt a vasfüggöny mögé szorult, „leigázott”, „szolgasorba döntött” „fogolynépek” fegyver ellenállása mellett, az Antibolsevista Nemzetek Tömbje kendőzetlen propagandát folytatott annak érdekében, hogy elérje régi célját, vagyis a Szovjetunió teljes megsemmisítését.

A háborút követően e fasiszta csoportok – érthető módon – el akarták kerülni a náccal való kollaboráció következményeit. Látszatra egyformán német- és szovjetellenesek voltak, magukat „szabadságharcosként” tekintették, akik cipelték a háború nehéz, de nemes keresztjét a szovjet kommunizmus ellen – ezek a veteránok, családjuk és támogató közösségeik nagylelkű menedéket kaptak Kanadában. Amint biztonságba kerültek ebben a multikulturális országban, néhányan a leghangosabb antikommunisták közül a legfontosabb etnonacionalista szervezetek alapítói és vezetői lettek. Ezek az antikommunista csoportok máig Kanada legnagyobb kelet-európai diaszporaközösségei.²

Kanada „foglyul ejtett nemzetei” a Szovjetunió ellen

A nyugat kommunizmus elleni harcát újraindító NATO megalakulását követően – Kanada szélsőjobboldali emigráns csoportjai által lelkesen támogatva – megkezdte az új globális háborút a Szovjetunióval szemben. Hogy segítsék ezt az ügyet, a kanadai emigránsok nyilvánosan támogatták a kormányzat elköteleződését számos illegális, USA-vezette háborúhoz, megszálláshoz és egyéb művelethez. E népszerű, az antiimperialista törekvések elleni támadásokat általában a Szovjetunió állítólagos, a globális uralomról szóló álmának megíúsításával indokolták. Hasonlóképpen lelkesen támogattak számos tökebarát diktatúrát a harmadik világ országaiban, amiket az állítólagos kommunista erőszak terjedése gátjaként tekintettek. Ezeket a brutális rezsimeket katonai eszközökkel is támogatták az USA és NATO szövetségesei, köztük Kanada, ami Amerika legnagyobb haditechnikai ellátója maradt.

Kanada kelet-európai emigráns szervezetei gazdag díjazásban részesültek a kormányzattól, amiért folytatták a nacionalista uszítást a Szovjetunió ellen. A „szabadságról” alkotott etnonacionalista víziójuk tökéletesen egybecsengett az USA vezette NATO céljával, hogy szétzilálja, majd végleg megsemmisítse a Szovjetuniót. E hálózatok egyike volt az Antibolsevista Nemzetek Tömbjének kanadai ága, a Kanadai Balti Föderáció és a Fekete Szalag Napja Tanács, ami az 1980-as évek közepén átvette a Hetek Csoportjának (azaz Európai Fogolynépek Kanadai Tanácsának) helyét. A jelenlegi iterációja a szélsőjobboldali hálózatok evolúciójának a Kanadai Közép- és Kelet-Európai Tanács. Továbbra is ez a szervezet képviseli azt a hét kulturális diaszpórát, amelyek a hidegháború kezdete óta folytatnak közösen antikommunista propagandaharcot. A tagszervezetek ma az Oroszország elleni kampányban találhatnak egymásra.

Az Európai Fogolynépek Kanadai Tanácsa hidegháborús erőfeszítései egybeesnek az amerikai székhelyű Európai Fogolynépek Közgyűlése pszichológiai hadviselési kampányaival. Ezt az 1954-ben létrejött, egyesült államokbeli szövetséget a Szabad Európáért Nemzeti Bizottság, a CIA titkos szervezete Allen Dulles (CIA-igazgató, 1953–1961) vezetésével finanszírozta évtizedeken keresztül. Kanada ultranacionalista emigránsai szorosan együttműködtek amerikai szövetségeseikkel, és más társaikkal szerte a világon, különösen Nyugat-Európában, Ausztráliában és Dél-Amerikában, ahová a háború után fasiszta kollaboránsok hasonló közösségei települtek át.

A hidegháború során a szélsőjobboldali kelet-európai csoportosulások erőfeszítéseit világszerte támogatta a CIA hatalmas propaganda-apparátusa. Ezek közül a legfontosabb a Szabad Európa Rádió és a Szabadság Rádió. (A Szabadság Rádió eredetileg Szabadság a Bolsevizmustól Rádió néven működött.) Noha ma már privatizálták és nagyrészt Soros György Freedom Alapítványa finanszírozza őket, ezek a CIA-s médiumok számos korábbi nácinak adtak hangot. A CIA honlapja még mindig azzal dicsekszik, hogy a Szabad Európa Rádió és a Szabadság Rádió volt az egyik legnagyobb sikertörténetük, és azt állítják, hogy kulcsszerepet játszottak a Szovjetunió elpusztításában. Az 1950-es évektől kezdve a Szabad Európa Rádiót és a Szabadság Rádiót látszólag a Kereszteshadjárat a Szabadságért (Crusade for Freedom) finanszírozta. Ezt a nagy CIA-propagandakampányt az akkor még színész és vállalati svindler, Ronald Reagan képviselte nyilvánosan.

A kollaboránsok megnyugtatósa: liberális-konzervatív verseny az antikommunizmusban

Kanada liberális kormányai Mackenzie King, Louis St. Laurent és Lester Pearson miniszterelnökök alatt szívesen támogatták a „nyugati civilizációt” azzal, hogy részt vettek az Egyesült Államok kommunizmus elleni harcában. Noha sokan még mindig a béke ikonjának tartják, Pearson szédítő magasságokba emelte a szélsőséges antikommunizmust a kanadai társadalomban, s tulajdonképpen őt tekinthetjük a hidegháborús gyűlöletpropaganda politikai keresztapjának.

Pearson számos módon járult hozzá ehhez az elitista ügghöz, többek között a baloldali, atombomba-ellenes békeaktivisták végzésével, a közszolgálat megtisztításával a baloldaliaktól és a CBC International létrehozásával, ami szüntelenül a jobboldal üzeneteit sugározta különböző nyelveken szerte a világon. De sok évtizeden át a Kanada Hangja-adások fő célpontjai a Szovjetunió és kelet-európai szövetségeseinek polgárai voltak. E pszichológiai háború érdekében Pearson és kollégái szorosan együttműködtek a szélsőjobboldali kanadai kelet-európai emigráns csoportok vezetésével.

De a Liberális Párt nem volt egyedül Kanada hidegháborús harcában. A Liberális és a Haladó Konzervatív párt (látszólag) versengett azért, hogy Kanada antikommunista elköteleződésének politikai bajnokaként tetszelegjen. Szüntelenül próbálták felülmúlni egymást a közös szovjet ellenség elleni vitriolos támadásaikban; elismerésért esdekeltek Kanada „foglyul ejtett nemzetei” előtt; és mindketten pályáztak ezen emigráns közösségek választóinak támogatására. E verseny a mai napig tart, mivel ezek és más parlamenti pártok arra törekszenek, hogy kiaknázzák a diaszpóra szavazóbázisát, valamint hogy démonizálják a NATO jelenlegi ellenségét, Moszkvát.

A mai napig jó szívvel emlékeznek John Diefenbaker konzervatív miniszterelnökre a kelet-európai emigránsok, ha eszükbe jut a Szovjetunió ENSZ-beli, történelmi jelentőségű nyilvános elítélése. Diefenbaker 1960-as gyűjtő hangú ENSZ-beszédében a Szovjetunió nagyjelentőségű közgyűlési határozatára válaszolt – ez a határozat bírálta az imperialista hatalmakat a rasszista, gyarmati háborúik, a rabszolgaság és a vállalati kizsákmányolás miatt. Hruscsov ENSZ-beszéde az imperialisták gyarmatainak teljes felszabadítását követelte. A szovjet kezdeményezést világszerte jól fogadták, különösen a szocialista országok és az el nem kötelezettek mozgalmi körében. Noha egyetlen nemzet sem szavazott a Szovjetunió határozata ellen, nyolc

imperialista hatalom és egy, az Egyesült Államok által támogatott katonai diktatúra tartózkodott. A szovjet kezdeményezés olyan felháborodást váltott ki Kanadában, hogy Diefenbakert hosszú évtizedeken át hősként tisztelte a fasisztabarát Antiboldsevista Nemzetek Tömbje és annak legreakciósabb kelet-európai tagcsoportjai Kanadában.

A Fekete Szalag Napja-keresztshadjárat: Kanada legnagyobb hidegháborús exportcikke

A tőkés média, valamint a kormányzati politikusok támogatásával a kelet-európai diaszpóra jelentős szerepet játszott a hidegháború legsikeresebb propagandahadjárataiban. Ennek legjobb példája a nemzetközi Fekete Szalag Napja-mozgalom, amelyet az 1980-as évek közepén indítottak el a nemzetközi kelet-európai emigránsok vezető aktivistái. A kampányt a német–észt származású Markus Hess kezdeményezte, aki a torontói székhelyű Észk Központi Tanács képviselője volt.

Miután támogatást kértek az Európai Fogolynepek Kanadai Tanácsától (azaz a torontói székhelyű Hetek Csoportjától), úgy döntöttek, hogy a Nemzeti Polgári Koalícióval együttműködve kiszélesítik alapvető támogatói bázisukat a kelet-európai emigráns csoportokon túl is. 40 000 tagjával a Nemzeti Polgári Koalíció Kanada egyik legfelélméletesebb jobboldali ereje volt. Alelnöke David Somerville lett, akit Hess „harostársának” nevezett. A Nemzetközi Fekete Szalag Napja Bizottság felépítése közben bejárták Európát, és találkoztak Szlava Sztetszkóval. Nemrég elhunyt férjétől, Jaroszláv Sztetszkótól éppen akkor örökölte meg a legmagasabb vezetői pozíciókat az Antiboldsevista Nemzetek Tömbjében, a banderisták által vezetett Ukrán Nationalisták Szervezetében (OUN-B) és a Antikommunista Ligában.

2009-ben a Fekete Szalag Napjáról szóló javaslat egyhangú támogatást kapott a kanadai parlamentben, amikor Bob Rae liberális képviselő bemutatta azt. (A törvényjavaslatot a parlamenti kezdeményezés élén álló, kanadai Közép- és Kelet-Európai Tanács észt vezetője készítette.) Abban az évben a Fekete Szalag Napját hivatalosan is elismerte az Egyesült Államok és Ausztrália kormánya. Azóta kilenc kelet-európai országban fogadtak el Fekete Szalag Napja-törvényeket – amelyek csalárd módon egyenlőséget tesznek a kommunizmus és a faszizmus, a két halálos ellenség közé, mintha egyformán okolhatók lennének a második világháború kitöréséért.

Míg Kanadában a második világháború óta a kormányok (liberálisok és konzervatívok egyaránt) McCarthy-szerű buzgalommal igyekeztek gátolni a progresszív baloldal működését, a szélsőjobboldali emigránsok csoportjai baráti kapcsolatokat ápoltak vezető politikusokkal és nagylelkű támogatásokat kaptak az államtól. A közelmúltban a kanadai állami támogatásokból több millió dolláros kedvezményben részesülők közül a legfigyelemreméltóbbak azok az ukrán csoportok, amelyek még mindig hősként dicsőítik a második világháborús háborús bűnösöket. Ezek az ukrán egyesületek máig odaadással tisztelik az olyan vezető fasiszta ideológusokat és katonai vezetőket, mint Sztjepán Bandera, Jaroszláv Sztetszko és Roman Suhevics.

1941 júniusában, közvetlenül a német inváziót követően, amelyben Suhevics vezette a náccal együttműködő ukrán Nachtigall zászlóalj, Sztetszko egy új ukrán állam „miniszterelnökének” kiáltották ki, amely hűséget fogadott Németországnak.

Sztetszko önéletrajza, amely 1941 júliusában íródott, így fogalmaz: „A marxizmust a zsidó elme termékének tartom, amelyet a moszkovita-ázsiai nép a zsidók közreműködésével alkalmaz a népek moszkovita börtönében. Moszkva és a zsidóság Ukrajna legnagyobb ellenségei, a korrupt bolsevik nemzetközi eszmék hordozói. Bár Moszkvát, amely valójában Ukrajnát tartotta fogásban, és nem a zsidóságot tartom a fő és döntő ellenségnek, teljes mértékben látom a zsidók tagadhatatlanul káros és ellenséges szerepét, akik segítik Ukrajnát Moszkva rabszolgájává tenni. Ezért támogatom a zsidók megsemmisítését és azt a célt, hogy a zsidóság kiirtásának német módszereit Ukrajnába hozzuk, megakadályozva asszimilációjukat.”

Kanadában a globális Ukrán Nacionalisták Szervezete (OUN-B) mozgalmat az Ukrán Kanadai Liga képviseli, amely hivatalosan is reprezentálta az Antibolsevista Nemzetek Tömbjét Kanadában. Ennek a kormány által finanszírozott szervezetnek a legerősebb leányszervezete a kvázi katonai Ukrán Ifjúsági Szövetség. Célja a gyermekek és fiatalok bevezetése e közösség kulturális hagyományába. Fiataljaikat az OUN-B Ukrán Felkelő Hadseregének harci zászlóit hordozva alakzatban tanítják felvonulni. A kormány által finanszírozott ukrán közösségi házakban kultuszszerűen hódolnak közösségük náccal együttműködő háborús hőseinek, hazafias dalokat és táncokat adnak elő katonai vezetőik hatalmas portréi alatt.

Több évtizeden át a Kanadai Ukránok Ligájának tisztviselői töltötték be a legmagasabb vezetői pozíciókat az Ukrán Kanadai Kongresszuson belül. Ezt az ernyőszervezetet, amely hamisan azt állítja, hogy az összes ukránt képviseli, Mackenzie King hírhedten antiszemita liberális kormánya hozta létre 1940-ben. Célja az volt, hogy egyesítse az antikommunista ukrán csoportokat a kormány politikai támogatása érdekében, és segítse őket az antifasiszta ukrán szervezetek leverésében, amelyek – noha Kanada kormánya sokáig üldözte őket – akkortájt uralták a kanadai ukrán diaszpórát.

Az Ukrán Kanadai Kongresszus az OUN-B-t is összehozta az OUN-on belüli rivális frakciójával. Ez a frakció, az Andrij Melnyk vezette OUN-M megbízhatóbb volt a nácik számára. Mint ilyen, fontos szerepet játszott az átfogó együttműködés koordinálásában és a Waffen-SS-hadosztály létrehozásában, amelynek önkéntesei vállalták, hogy halálukig harcolnak Hitler bolsevikellenes ügyéért. Az OUN-M-et az Ukrán Kanadai Kongresszuson belül a Kanadai Ukrán Nemzeti Szövetség képviseli.

Pandora szelencéjének bezárása: A Freeland–Chomiak kapcsolaton túl

Az évtizedek során a kanadai „fogolynemzetek” államilag finanszírozott csoportjai – különösen az ukránok – jelentős sikereket értek el szövetségeseik megválasztásában. Soha sem kerültek azonban közelebb a hatalomhoz, mint a Trudeau-liberálisok alatt. Annak ellenére, hogy 2017-ben kiderült, hogy Chrystia Freeland anyai nagypapja, Michael Chomiak volt a nácik legfőbb ukrán nyelvű propagandistája a második világháború során, a média hallgatott. E történet felderítése számos további, szekrényben pihenő csontvázra tárna fényt, a náci kollaboránsokkal való kormány- és médiakapcsolatok máig ismeretlen történetéből.

Freeland természetesen nem hibáztatható nagypapja bűneiért. Jogos aggodalmak merültek fel azonban azzal kapcsolatban, hogy – Oroszországot bűnbakként használva – elhallgatja az igazságot, hogy a Chomiakról szóló nyilatkozatokat a Kreml által a kanadai demokráciát aláásó rágalomkampánynak minősítette. Hasonló taktikához folyamodtak a hidegháború során az emigráns csoportok, amikor kiderült, hogy alapítóik, vezetőik vagy híveik náci kollaboránsok voltak.

Freeland írt az edmontoni székhelyű *Encyclopedia of Ukraine* számára is. Ez a kiadvány, amelynek a nagypapja 1976 óta dolgozott,

Volodomir Kubijovics, az Ukrán Központi Bizottság elnökének szellemi terméke volt, aki a második világháború alatt Chomiak felettese volt. A lapot az OUN Melnyk frakcióját képviselve a német hadsereg Abwehr hírszerző ügynöksége hozta létre és finanszírozta, hogy felügyelje az ukrán együttműködést a Harmadik Birodalommal.

1976-ban Kubijovych Franciaországból Edmontonba utazott, ahol megállapodást írt alá az Albertai Egyetemen működő, tartományi finanszírozású Kanadai Ukrán Tanulmányok Intézetével. Az Intézet kiadványának egyik társszerkesztője Peter Savaryn volt, az ukrán SS büszke veteránja. Egy évtizeddel később, amikor Freeland elkezdett dolgozni az *Encyclopediánál*, amelynek kiadása még mindig az Intézet legfontosabb projektje volt, Savaryn az egyetem kancellárja volt.

Az 1980-as évek végén Freeland egy másik edmontoni székhelyű kiadványnál, a *The Ukrainian News*nál is dolgozott, amelyet nagyapja szerkesztett az 1980-as évek elején. Ez a lap az etnonacionalizmus Melnyk-féle elméletét hirdetve a hidegháború patológikus antikommunizmusát képviselte.

Freeland 1988-ban társszerzőként írt egy szovjetellenes cikket a *The Ukrainian Weekly* számára, amely Amerika legnagyobb ukrán kiadványa. Érdeemes megjegyezni, hogy azon az oldalon, amelyen a cikke megjelent, ott szerepel egy könyv reklámja is, amely a nácik által felfegyverzett, pénzelt és vezetett ukrán SS-t nemes „szabadságharcosokként” dicsőítette.

Freeland az ukrán szeparatista mozgalom, a Rukh alapítójával 1990-ben készített interjújával is hozzájárult a CIA propagandaháborújához. Az interjú, amely a Kanadai Ukrán Tanulmányok Intézetének kiadványába készült, valamint egy a Szabad Európa Rádió/Szabadság Rádió által kiadott folyóiratban és egy Szabad Európa Rádió/Szabadság Rádió által kiadott könyvben is megjelent.

Freeland médiabeli munkálkodása a fasiszta és CIA-gyökerű kiadványoknál egybeesett Ukrajna függetlenségi törekvéseivel. Fiatal kanadai aktivistaként Szovjet-Ukrajnában, a Kanadai Ukrán Tanulmányok Intézetének diákcseraprogramja keretében, Freeland annyira elkötelezte magát az ukrán választások befolyásolásában, hogy a helyi kormány nyilvánosan elítélte mint „jól ismert bajkeverőt” és „a szovjet állam banderista ellenségét”. Míg a szovjet kormány hivatalos panaszt nyújtott be a kanadai nagykövetséghez, amelyben elítélte a szovjet választásokba való beavatkozását, Freelandet a kanadai sajtó hősként

ünnepelte. Szovjetellenes elkötelezettségének köszönhetően Freeland újdonsült ismertségét arra használta fel, hogy beindítsa karrierjét a mainstream újságírásban.

Ez egybeesett Soros György milliárdossal való úgymond „véletlenszerű” találkozásával. Freeland azt állítja, hogy Szovjet-Ukrajnában találkozott Sorossal, és tanácsot adott neki, mely antikommunista disszidens csoportok és személyek érdemelnék meg Soros finanszírozását. Freeland örömmel segítette Soros erőfeszítéseit a szovjet politika befolyásolására, és baráti munkakapcsolatba kezdett vele, amely azóta is, évtizedek óta tart.

Freeland tárgyilagosságra való képtelensége nem jelentett problémát ambiciózus karrierjében. Kijelenthető, hogy az antikommunizmus iránti elkötelezettsége hozzájárult ahhoz, hogy a *Financial Times* (a moszkvai iroda vezetője) és a *The Globe and Mail* (szerkesztőhelyettes) információs kapuőrüvé vált.

Tekintettel arra, hogy Freeland továbbra is azonosul szélsőjobboldali ukrán közösségével, és a kormány továbbra is támogatja a haragosan ruszofób diaszpórát, a kanadaiak aggodalommal figyelnek kormányuk egyre harciasabb, USA-párti/NATO-párti külpolitikájára. Például Freeman külügyminiszteri hivatali ideje alatt Kanada kiemelkedő szerepet vállalt az Egyesült Államok által vezetett törekvésben, hogy puccsot provokáljanak Venezuela demokratikusan megválasztott szocialista kormánya ellen.

Freeland továbbra is szeretetteljes munkakapcsolatokat ápol jó barátjaival és szövetségeseivel a fasiszta gyökerű ukrán–kanadai szervezetekben. 2015-ben a Twitteren közzétett egy fotót, amelyen a kanadai banderista mozgalom három vezetőjével látható: Oleh Romanyshynnel, Yuri Shymkóval és Orest Steciwval. Ezek a férfiak szentelték életüket, hogy fő szervezőként, szóvivőként és vezetőként szolgáljanak olyan csoportokat, mint az Ukrán Kanadaiak Ligája, annak Ukrán Ifjúsági Szövetsége, az Antibolsevista Nemzetblokk és az Ukrán Kanadai Kongresszus.

A küzdelem folytatódik

A Trudeau-féle liberálisok a közelmúltban megfogadták, hogy véget vetnek a kanadai kormány rendszerszintű rasszizmusának. Mivel a náci Németország és fasiszta szövetségesei a rasszizmust, az idegenyűlöletet a legszélsőségsébb formában jelenítették meg, a kanadai

kormánynak el kell ismernie és felelősséget kell vállalnia a szoros együttműködéséért a kelet-európai emigráns szervezetekkel.

A kanadai kormánynak mindenekelőtt le kell állítania a szélsőjobboldali egyesületek finanszírozását, amelyek továbbra is hősként tisztelik a második világháborús gyilkosokat és fasiszta szervezeteiket, mozgalmaikat és katonai alakulataikat. Ezeket az egyesületeket, amelyeket még ma is a kanadai kelet-európai diaszpórák hivatalos képviselőiként ismernek el, eredetileg náci szimpatizánsok és kollaboránsok, a Waffen SS-hadosztályok veteránjai, valamint a holokausztban is közreműködő fasiszta katonai egységek tagjai alapították, vezették és támogatták.

Jegyzetek

- ¹ Lásd bővebben: <https://coat.ncf.ca/P4C/70/CdnGovtFunding.htm>
- ² A kanadai kelet-európai diaszpóra szélsőjobboldali gyökerei országokként: Szabad Csehszlovákia Tanács és a Kanadai Csehszlovák Nemzeti Szervezet (https://coat.ncf.ca/P4C/70/70_44-45.pdf); Kanadai Észt Központi Tanács (https://coat.ncf.ca/P4C/70/70_28-31.pdf); Észt Világtanács (https://coat.ncf.ca/P4C/70/70_32-33.pdf); Kanadai Lett Nemzeti Szövetség (https://coat.ncf.ca/P4C/70/70_38-39.pdf); Szabad Lettek Világszövetsége (https://coat.ncf.ca/P4C/70/70_70_39.pdf); Kanadai Litván Közösség és Litván Világközösség (https://coat.ncf.ca/P4C/70/70_34-37.pdf); Szlovák Világkongresszus és a Kanadai Szlovák Liga (https://coat.ncf.ca/P4C/70/70_40-41.pdf); Kanadai Ukrán Kongresszus (https://coat.ncf.ca/P4C/70/70_46-47.pdf); Kanadai Ukránok Ligája (https://coat.ncf.ca/P4C/70/70_50-51.pdf); Ukrán Ifjúsági Szövetség (https://coat.ncf.ca/P4C/70/70_50-51.pdf)

(Fordította: Zima Richárd)

Eredeti megjelenés: How Eastern European Cold-War fascism found a home in Canada. *Barricade*, 2021. 10. 27. Online: <https://thebarricade.online/ee-cold-war-fascism-canada/>

Antal Attila

Chicago a Dimitrov téren

**Neoliberalizmus
és a Kádár-rendszer**

napvilág kiadó